

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Processionale cisterciense - Kl. L. 121

[Lichtenthal], [14. Jahrh.]

Processionale Cisterciense

urn:nbn:de:bsz:31-95276

Lumen ad reuelatio
 In pñificacōe. s. marie vgis
 dñi diuidit̄ incipiat cūtor

Lumen ad reuelacōem.

nem genitricem et gloriam plebis tue israhel

Nunc dimittis seruum tuum domine scdm

↑ ↑ ↑ ↑ ↑ ↑ ↑ ↑
verbum tuum in pace. Lume. Quia vi
↑ ↑ p. ↑ ↑ ↑ ↑ ↑ ↑ ↑ ↑
derunt oculi mei salutare tuum. Lumen.
↑ ↑ ↑ ↑ ↑ ↑ ↑ ↑
Quod parasti ante faciem omnium in

Lumen. **G**loria patri et filio et spiri

Sancti. **H**ic incipit euangelium

et nunc et semp et in secula seculor. Amen.

Ad ingressū ecclesie i
lumen ad reuelacionē. Prima statione. An.

Ave gracia ple na dei genitricis

virgo ex te enim ortus est sol iusti tie

nantem

nobis et resurrecti nem.

Letare repetat.

*In scda
statione.*

A

Orna thalamum tuum

on et suscipe regem xpi stum am

ante luciferum quem accipiens symeon in
bras suas predicauit populis dominum
deum esse uite et mortis et saluatorem
Letare i petra

serent puerum in templum accepit eum in
bras suas et benedixit deum et dixit. **Aunc.**
dimitte domi ue seruum tuum in pace.

do mgf
scolie

go maria

temple

Ad mag^{is} su^{um} inuat
Ecclesie Abbas in. a.

Hodie beata vir

go maria puerum ihu presentavit in

templo et symeon repletus spiritu

... tollentes ramos oliuarum obuiauerunt
domino clamantes et dicentes osanna in
excelsis. **Q**ueri hebreorum vestimenta pro

Handwritten Latin text on a manuscript page with musical notation. The text is written in a Gothic script and is divided into lines by red vertical lines. The visible text includes:

le cum floribus et paluis redemptor ob
nam et potenti triumphatori digna dat
obsequia filium dei ore gentes predicat

f t v r s r s. t v r r t t

et in laude christi voces conant per

f t r t . In prima.

olanna. Stacione.

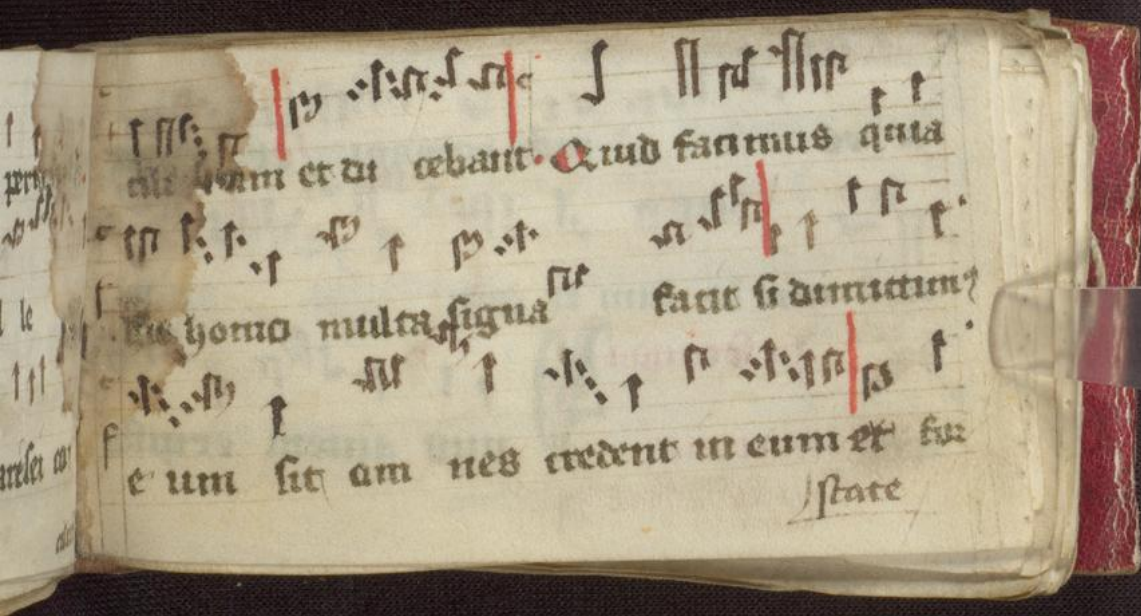
Q

ol le

f r r s r r t t t t t t t t

runt pontifices et pharisei con

cau

Ipsa et di ciebant. Quid facimus quia
facit si dimittimus?
eum sit amnes credent in eum et fac
state

nou tota gens pe at ab
 illo ergo di e cogitauerunt interficere
Intericia
 e um ducentes. **Itacione** Quid facimus.
 /pcedite

In die cruce petre
ria cu cantor canit
illam antiphona

Ave rex noster fili

da uir redemptor mundi quem prophete

Handwritten musical notation in square neumes on a four-line staff.

Handwritten musical notation in square neumes on a four-line staff, including a red vertical bar.

et nunc salanna filio dauid benedictus qui

Handwritten musical notation in square neumes on a four-line staff, including a red vertical bar.

venit in nomine domini salanna in excelsis.

*Prelecto euanglio
isti vsus aduobz frubz
in ecclia sicut cantadi.*

Gloria laus et honor tibi

fit rex xpe redemptor. Cui puerile decus pmsit

F **I** **o** **s** **a** **n** **n** **a** **p** **r** **i** **m** **i** **.** **G** **l** **o** **r** **i** **a** **l** **a** **u** **s** **.** **I** **s** **r** **a** **e** **l** **e** **s** **t** **i** **n** **e** **r** **r** **e** **d** **a** **v** **i** **d** **i** **s** **e** **t** **i** **n** **d** **i** **t** **a** **p** **r** **o** **e** **s** **n** **o** **m** **i** **n** **e** **q** **u** **i** **i** **n** **d** **e**

15
voto ymnus assumus ecce tibi. Cui. Gloria lau.

Ad ingressū ecclie Abbas

incipiat. Responsorium.

Ingrediente domino

Handwritten musical notation on a five-line staff, consisting of several notes with stems and flags. A vertical red line is drawn between the first and second groups of notes.

in sanctam et uita tem hebreorum que et

Handwritten musical notation on a five-line staff, similar to the first line. A vertical red line is drawn between the second and third groups of notes.

resurrectionem uite pro nunci antes cu et

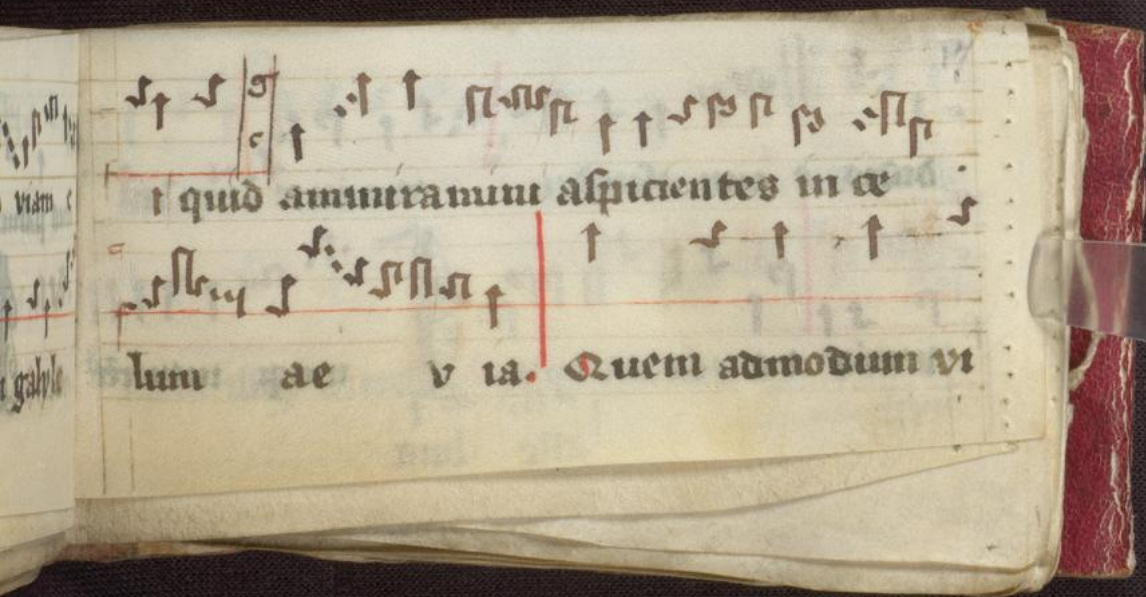
mus palmaram Olanna clamabant in ex

cellis. **L**um audisset populus quia ihus

venit the / iherosolimam erierunt ob viam e

In ascensione domini
in prim statione ca
tor incipiat. Rm.

Quri galyle

Et quid ammiramini aspicientes in cae-

lum: et via. Quem admodum vi-

amini et via. Quem admodum vi-

amini et via. Quem admodum vi-

amini et via. Quem admodum vi-

In scia
Quem. *stacione.* **P**ater cum essem cum

e is e
go seruabam e
ost quos

alle lina

19
de disti mich i nunc au tem ad te veni
o . Non rogo ut tollas e os de mūdo sed ut ser

ues eos a malo. a e
via.

ater sancte serua eos in nomine tuo qs

f *ad ingressu. Ecclesie.* 20
dedisti michi. Non ro. *Abbas incipiat. añ.*

O rex glorie domine virtutum qui sum

phator: hodie sup omnes celos ascendi ne de

relinquas nos orphanos & mitte promissum

p̄ris

f p q r s t . t u v w x y z

patris in nos spiritum veritatis a e via.

*In assumptione s^ce marie
virginis ad eg^liu. ecclie et
i i stacoe cano: incipiat. r.*

D

odi e mari

[Handwritten Latin text in Gothic script, partially obscured by a red vertical line]
a virgo celos ascen dit Gaude te quia

[Handwritten Latin text in Gothic script, partially obscured by a red vertical line]
cum xp̄isto regnat

eternum. **R**egina mundi hodie te seu

lo nequam eripitur. **G**audete. **S**tacione.

A felix namque es sacra virgo maria et omni
ni laude dignissima. **A**ma. exte ortus

 et sol multi a e xps deus no aer. **In**

sta
no
ne. v.

 va propulo interueni p dero iter

ost h. sp

ad ingressu ecclesie

Ascendit

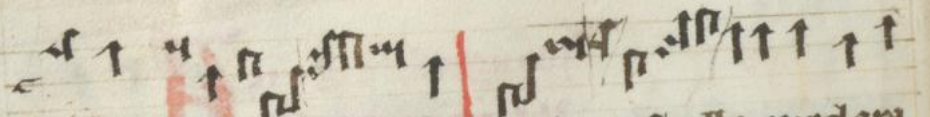
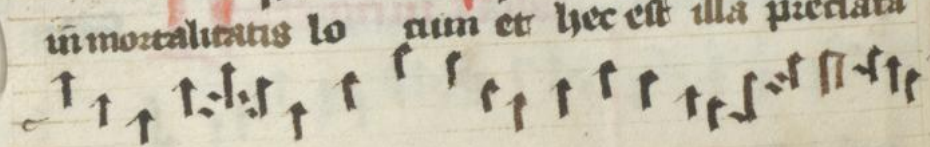
tionem. Quia.

Abbas incipiat.

scēdit

mus sup celos et p̄rauit sue castissime matri

xp̄us sup celos et p̄rauit sue castissime matri

in mortalitatis locum et hec est illa preclara

festiuitas omnium scōre festiuitatibz i compa

↑ ↑ ↑
peccata
↑ ↑ ↑
compu

↑ ↑ ↑ | M S T R . S T P S T S S T T T T T T T T
bdis in qua gloriosa et felice mirantibz celestis
↑ ↑ ↑ S T T T T T T T T T T T T T T T T

curie ordinibz adetherent puenit thalamū

c. 4. v. 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20.

quo

pia sui memorum im memor nequaquam

c. 4. v. 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20.

In dedicatione post
primas vs ingressu
processionis ad porta
cantor incipiat. ps.

I

He iherusa

existat.

...
die sollempnitatis et leti a e. ae
...
via. **I**nduit eos dominus stola glo

27
...
rie et coronavit. e os. **I**ndie. **G**loria
...
patri et filio et Spiritui Sancto. **I**ndie.

Incapella
porte. añ.

R

Regina celi leta

et nra

et m

si nra

Quia quem meruisti po

sta re. a e via. Resurrexit sicut dixit a e via.

Oratio p nobis deum. a e

f 44
via.

Inreuerſione ad
möſterium. re
ſponſorium.

Domus me a domo

oraci o nis voca lunt di cit domi

5
f | t h q r h e h n d k n t r u h . s u / q
nus Ine a om nis qui pe tit ac cipit et
f e h t q t r u h h . s u / t s o n g h l u h h . s u /
qui querit in uenit et pullan ti

f *quod* *quod* *quod* *quod* *quod* *quod* *quod* *quod* *quod* *quod*
a perie tur a e

f *quod* *quod* *quod* *quod* *quod* *quod* *quod* *quod* *quod* *quod*
v ia *quod* *quod* *quod* *quod* *quod* *quod* *quod* *quod* *quod*
ec est domus domini firmiter e

Handwritten musical notation in black ink on a four-line staff.

difficata benefundata est supra firmam petram.

In crastino post mis-
sum de monasterio
In ea. versus portam. R.

*L*ave riu

Et candidas eas fecerunt in lang
wine ag ni . a e v i a .

ne in bono
fregit
ae via

ae via a e v ra
... sunt qui
...
...
...
...
...
...
...

venerunt ex magna tribulatione et laeet

Stolas suas. Et can. **G**loria patri et fi h o
et spui tui sancto. Et candidas.

Iustorum a nime in manu de i sūt. Et.

non tanger u los tormentum ma

...
f. ...
...
...
...
...
...
...
...
...
...
...
...

sunt oculis insipientium mori illi autē sūt in
pace

33
f. 44r d. t. *Incipella* **P**ax eterna ab
pace. Et non. *parte. antiph.* ax eterna ab
f. 44r d. t. *Incipella* **P**ax eterna ab
eterno patre huic domui pax perennis

¶ **S**icut enim dicitur in psalmo
verbum patris sit pax. hinc deo mihi pax
¶ **I**tem dicitur in psalmo
¶ **P**ater consolator hinc prestat deo

34
f. *Handwritten musical notation in black ink on a four-line staff.*

f. *Handwritten musical notation in black ink on a four-line staff.*
Si placuit ire ad capellam sanc
vi a. n. slycolan cantetur. responsori

Dne lumbi vestri precincti cincti et
lucerne ardentes in manibus vestris. Et.

f uenturus sit. et vos. Gloria patri et
 f filio et spiritui sancto. et vos. Amen.

*Incapel
 la sei*

mycolat.

Festinus descendit quia hodie in domo
sua operetur in mane at ille festinus de

f" r r r r r r r r r r r r r r r r

scendit et suscepit illum gaudens in domui

f" r r r r r r r r r r r r r r r r

nam hodie huic domui salus a deo facta e

f p r r r . Exiuntes de capella legant
sextam de bta virgine. finita
a e v i a. vi cantet. *Evangelium* *ut s*
videtur *felix.*

In monasterio **S** *f m r r s r r r r*
cantetur. au. saluator mundi salua

30
f r b p m | r r n n
c nos omnes sancta dei genitrix virgo semper
f r b p m n n | n r r r r p r r
maria ora pro nobis precibus quas sanctorum

aploꝝ martyrum et confessorum atqꝫ sanctarꝫ
virginũ suppliciter petimus ut amalis omnibꝫ

f r n n | r r r r n n r r r n n
 eruamur bonisqz omnibz nunc et semp pfru

f n r r r
 meruamur.

*Si qm̄ infecto corpis xpi pcellio
 haberi placet cantetur de monas
 terio post missam vlt̄ portā. Rm.*

Dicitur etiam quod rex salomon proferens panem
et vinum erat autem sacerdos dei altissimi. Gene

f
dixit abrahe et a it. **B**enedictus abraham
f
deo excello qui creauit celum et terram. **B**enedixit.

D Gloria pater et filio et spiritu sancto. De ne

A cepit ihesus calicem post quam cenavit

47
f di cens hic calyx nouū testamentum est in me
o sanguine **H**oc fa cite in meam cōmemo

fructu huiusmodi
vaga nem. Memoria me mor
ca huiusmodi et ut in
e ro et tabel cet in me a tu ma me a. *In capel la pte. añ.*

42.

Quam sua uis est do mine spiritus tu

us qui ut dulcedinem tuam in filios demonstras

c
f
pane suauissimo de celo prestito esurentes

c
f
repleus bonis fastidiosos diuites dimittens in

Ad sc̄m. nycolan̄

H

omo quida

Cantetur. 2m.

f h q u r
a nes.
f u r r u r

u r | r r u r r r r r r

fecit cenam magnam et misit seruum suum hora

44

come dite panem meum et bibite unū
 quod miscui uo bis. Quia. **I**lou a dine

f
f
pa tri et filio et spiritu sanc to. **Quia.**

Respexit hely as ad caput sic un

Sub

ff ff r r r r r r | ff ff ff ff ff ff

subanertici cum panem qui surgens come dit

Et
 ff ff ff ff ff ff | ff ff ff ff ff ff

et bibit. Et ambulavit in fortitudine

f r h n r n y a r m h r u k h n / q d i q u r t h n

ci bi illius ut qz ad moni tem

f sup **S**cuti h u l a m u t n r i f r
de i. v. **S**i quis mandu

sub

cauerit ex hoc pane uiuet in eternu.

In capella. s.
Et ambu. Nicolai. an.

Ago sum panis

f. 114. r. 115. r. 116. r. 117. r. 118. r. 119. r. 120. r.
in uis qui de celo de scendi si quis man
f. 121. r. 122. r. 123. r. 124. r. 125. r. 126. r. 127. r. 128. r.
ducauerit ex hoc pane in uet in eter

Sub

148
47

f. m. | r. m. | f. m. | m. f. m. m.

num. a e

f. m. | m. f. m. |
via.

In exitu de capella sancti nicolai
legatur. sexta debita uigilie maria.
Item finita sexta. & versus oyo
nasterium.

Ago sum panis in te patres ue
stri

manduca uerunt manna in deserto et

sub

Handwritten musical notation on a four-line staff.
mox *tu* sunt. *Hic* est panis de celo

Handwritten musical notation on a four-line staff.
descendens si quis ex ipso manducaverit

Non. mo
vie tur. **D** go

sum panis uiuus qui de celo descendit siqis

sub

497
C T T N A T T T H T T M U T T T

manducauerit ex hoc pane uiuet in e

ternum. **H**ic est. **G**loria patri et

...
 ...
 si h o et spirituu sancto. Non. **I** ...
 f ...
 molabit hedum multi

sub

507

f *quod* *est* *in* *caelo* *et* *in* *terra* *et* *in* *omnibus* *visibilibus*
 et *in* *invisibilibus* *et* *in* *omnibus* *visibilibus* *et* *in* *invisibilibus*
 f *et* *in* *omnibus* *visibilibus* *et* *in* *invisibilibus* *et* *in* *omnibus* *visibilibus*
 pa *scie*. *Et*. *e* *dent* *car* *nes* *et* *asa*

I

et *in* *omnibus*

et

f r r r r r r r r r r r r r r r r
mos sup nes. v. r r r r r r r r r r r
r
trum nimola tus est xpūs i taqz e

113

pulemur in armis sinceritatis et ueritatis.

Et edent. **Et**enantibus illis ac cepit ihe

f *l* *u* *s* *p* *a* *n* *e* *m* *e* *t* *b* *e* *n* *e* *d* *i* *x* *i* *t* *a* *t* *f* *r* *e* *g* *r* *e* *d* *a* *t*
f *q* *d* *d* *i* *s* *c* *i* *p* *u* *l* *i* *s* *s* *u* *s* *e* *t* *a* *u* *t* *a* *c* *c* *i* *p* *i* *t* *e* *t* *c* *o* *m* *e* *d* *i*

113

... hoc est corpus
... meum
Dixerunt uiri tabernaculi me i

quis det decarnibus eius ut saturerimur. Accipite

In mōstio cā
tetur. añ.

S

acrum conuuiū i quo
xp̄

113

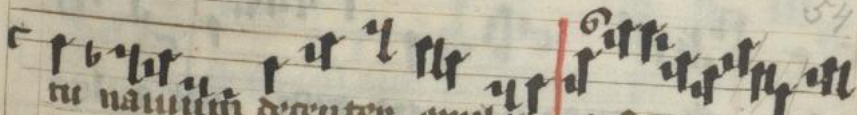
53
f
xp̄us sumitur voluitur memoria passionis
f
eius mens impletur gracia et fu tu re glo

c. ut q. h. qu. f. h. ut. ut. h.

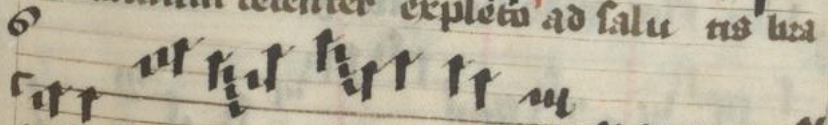
frie nobis pignus datur. a e

vnderi milii virginie
cater risoni ad ipam
capellam ante pmas
v. ia. vs.

A i q. m. l. l.
para

 tu nauum decenter expleto ad salu tis bra

 um omnes cursu leto uirgines an he

lant. **A**cc. quod uo tis gesta mit a lya
rene lant.

o
e
a
Ludere se simulant pelago uagantur mu

f
t
am se simulant pariter hortam

b *d* *f* *a* *g* *c* *e*
et
Hec quod. Gloria patri et filio
et spiritui sancto. **H**ec. *postea*
dicitur
debita v
g *e* *n* *a* *m*

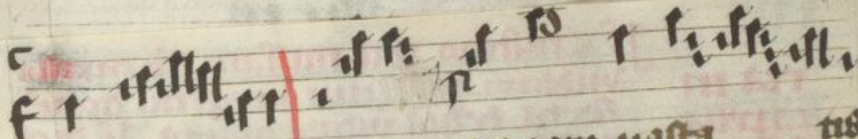
1144
r filio
postica
dixit
grē ma

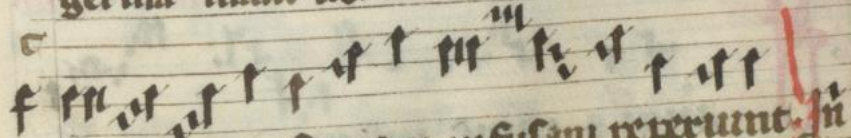
ita in
capella.

50
56
If Crastino post missam ad capella
vndecim milium virginū dicat
fexta de hō vigne maria. If de ca
pella ad monasteriu canter. qm.

D

ut r f. t. . A . J. l. M. . . .
ānci s rome uisita tis reptunt

germa niam ubi cunctis iam uasta tis

hundredum in saniam in fusam reperunt. In

Super colo
nam hostibus con

du sam. **D**ira seuit

f i t u n i t i t t s u t
 ualtritas hys in malis uirginatis non formi
 et
 f i t u n i t i t t s u t
 dat casti tas. Insup. Dloua patri et

158
filio et spiritu i sanc to. In sup.

Audi israel precepta domini et ea

f r o p p n n a m m u p u h i p u t i t i p p t t r n
morde tu o quasi m l eo sante. Et dabo n

f i p t i u t i t e t p u o t t i t e i p t o t u n t
bi ter ram fluentem lac et mel. Obserua

C r m q u i d i d u r r i l l u r l u q u o r u r r o l l u r
 f
 e q u a n t u s h i c i s t e q u i i n g r e d i t u r a d c a l n a d i s
 f i s t u r u l l u r u l l u r f u l l u r u l l u r u l l u r
 g e n t e s i p s e e s t r e x i u s t i c i e e . C u i u s g e n e

61
60
f r a t r u m
r a t i o n o n h a b e t f i n e m . *as.* **S** u p
f r a t r u m r e g n u m d a u i d e t s u p r e g n u m e i u s s e d e b

me ter num. Cuius. **A** et re

felicem presulem uere fidei doctorem quo po

Handwritten musical notation on a manuscript page, featuring square neumes on a four-line staff. The text is written in a Gothic script. The visible text includes:

tente pa nus xpi formam accepit di giti

Ad firmandam ple bis fidem uersus i crue

f
tam car
nem.
domino factum est istud et est mirabile

f r u i t t r r i t u r

ma nulis nostris. Ad firman. R.

A c t u r

o i t h e r u s t h e r h o m i n u s r r i s t u r

pit ur uultus a domino p o testatem un p a e p t u s

testimo ma ueritatis docere subditos. Et in
lege de i lu cem da mos & nullu iure p
pu

pulo. **A**d didic et gloriam dominus heredita
tem pacis posside re in eternum. Et in lege

Dicitur et dicitur super illud De quibus tri
eus qui se des super tro blacione.

Et dicitur super illud Et dicitur
num et iudicas equitate esto refu gui

64
C. *ist* *stare* *si* *et* *quasi* *stare* *stare* *stare* *stare* *stare*
pauperum in tribulatione. Quia.

C. *et* *si* *ist* *et* *stare* *et* *et* *stare* *et* *stare* *et* *stare*
tu solus laborem et dolorem consideras.

Tibi enim derelictus est paup popul
lo tue ris ad in tor. Quia. **R.** **A**

C d i p u n u l l i p e d i n r t e s t i t t e t

f d
dolor cordis nostri ascendat ad te do mi

C
f n | u l l i p e n i t t e s t i t t e t t t

ne. **Vo.** eruas nos a malis que i no

Handwritten musical notation on a five-line staff.

uantur in no bis **D**omine deus

Handwritten musical notation on a five-line staff.

israhel exaudi preces nostras et au

54
e st...
f

e sto po pulo tu o. Et conuerte
et st...
.

tribulacionem no stram in gau

A d uirga nos deus
salutaris noster et ppter honore nomis

f ~~est~~ ~~tu~~ ~~es~~ ~~super~~ ~~omnes~~ ~~gentes~~ | **D**
mi ne tu es super omnes gentes. **Da.**

f ~~tu~~ ~~es~~ ~~super~~ ~~omnes~~ ~~gentes~~ | **D**
pacem domi ne in diebz no stris. **v.**

Deus creator omnium deus terribilis et

fortis iustus et misericors. Da pacem.

Antiphona
Spice domine de sede sancta . tu a

et cogita de nobis inclina deus meus

Handwritten Latin text in Gothic script, likely a musical notation or liturgical text.

aurem tuam et au di. Aperi oculos

Handwritten Latin text in Gothic script, likely a musical notation or liturgical text.

tuos et uide tribulatio nem no stra.

Handwritten musical notation on a five-line staff, consisting of a series of vertical stems and horizontal lines.

v. Non enim in iustificationibus nostris p[ro]pter
[musical notation]

nibus preces ante faciem tuam s[ed] in mise-
rationibus

et ut p[ro]p[ter] q[uo]d o[mn]i p[ro]p[ter] q[uo]d
f nos deus salutaris noster et auerte iram

et ut p[ro]p[ter] q[uo]d o[mn]i p[ro]p[ter] q[uo]d
f ut p[ro]p[ter] q[uo]d o[mn]i p[ro]p[ter] q[uo]d
tiam a nobis. **B**enedicat nos de

us de us no ster benedicat nos de us
Et metuant e um om nes fines

te
nos de

46
73

Dominus deus Sabaoth
terre. **D**eus misereatur
nostri et benedicat nos deus. **Et me. Am.**

3

Congregate sunt gentes in multitudine
ut dicant contra nos et ignora

f
f
a mus. *v.* **T**u scis que cogitant
f
u nos quomodo poterimus resistere an

16

f r u r u r u r u r u r u r u r u r u r u r u r u r u r u r u r

faciem illorum nisi tu adiuues nos.

f u r u r u r u r u r u r u r u r u r u r u r u r u r u r u r

.Domine. R. Congregati sunt inimici

noſtri et glorianſur in uirtute ſua
contere fortitudinem illoꝝ do mine

f. 11. r. **D**isperge illos
tu deus no. ster. **x. 6.**
in virtute tua et deponere eos p. tector. nos

brachium tu um. Et libera animas

no aras. *R.* **A**lli ge opprimētes

Bea tus nicola us iam triumpho
 ritus nouit suis fa milis pretere cele

6
Et illi qui sunt in terra
sua comoda qui toto corde possunt
penitentes. Illi nimirum tota nos

ff ff ff ff ff ff ff ff
is ad uuemur semp. *Alle. 12.*
ff ff ff ff ff ff ff ff
Cruce gloriosa o cruce adoranda o

f *stet* et si *passi* ut *hanc* et *restant*
 e lignum piosum et ad rura bile sig
 f n *passi* *stet* *stet* *stet* *stet*
 num. per quod et

f r n s k . n
 et dya bolus est uictus et mundus xpisti
 sanguine redemptus. A e

...ra. **A**doremus crucis signa
 ... culum ꝑ quod salutis sūplim? sacmētū. ꝑ.

Gloria sanctum dominum in excelsis laudat
omnes an ge li dicentes. Te de cer laus

*Incapella unde
cū milia uirginū
Antyphona.*

litus or do dicentes. Te de.

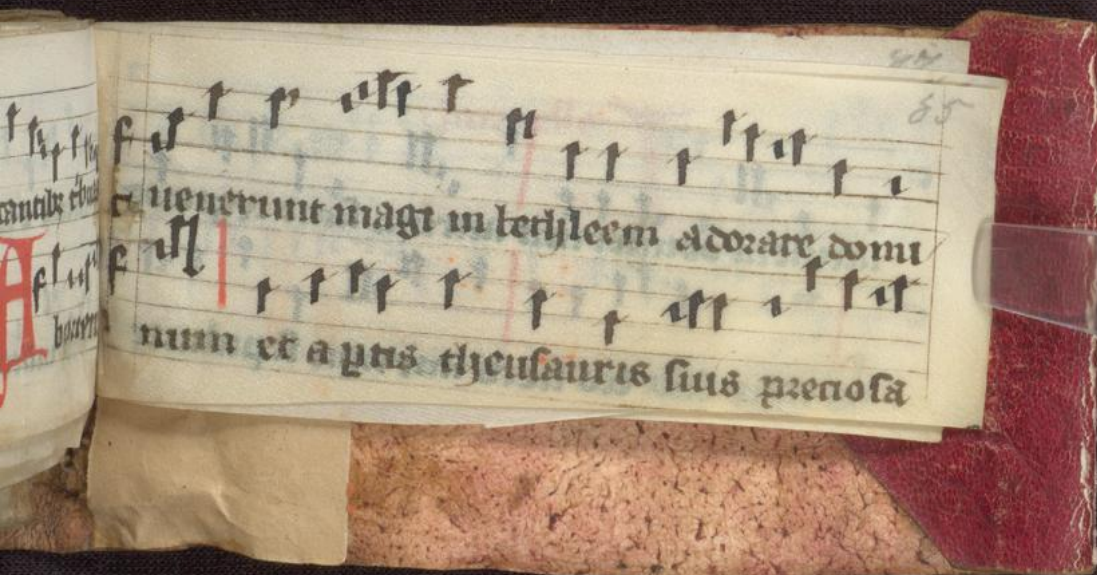
Benedictus es rex glorie qui palma

cella unde
tu vgnit
y phora
nt
u u
u palmas

84

uictori e dedisti fragilibz et sexum sine in
ribz uincere fecisti demonis uirtutem

quarum pie p̄obz nobis supplicantibz t̄buas
salu tem. *In capella tū regum. añ.* **A**st iust
bovent

85

...
...
A...
...

f u t p o l t r n r r t t t r i
venerunt magi in bethleem adorare domi
num et a ptis thesauris suis preciosa

C
munera obtulerunt aurum sicut regi mag
S
no thus sicut deo uero mirram sepulture

86

In capella.

I

eius. ac via. porte. an.

Et si sunt sancti q

pro dei amore minas hominum contempserunt

sancti martires in regno celoz exultant cu[m]
angelis o quam preciosa est mors sc[ilicet]

sunt affluere a[n]geli
sicut s[un]t separa[t]i

ulcane
et
moss

qui assidue assistit ante dñm et ab iui cē
In capella
nō sūt separati. *s. scolariā.* **O** f. ut n. t
pastor

f **u** **u** **u** | **h** **r** **r** **r** **r** **r** **r** **r** **r** **r** | **u** **u** **r** **r**
eterne o clemens et bone cuius qui dum
f **u** **u** **u** **u** **u** **u** **u** **u** **u** **u** **u** **u** | **u** **u** **u** **u** **u** **u** **u** **u** **u**
deuon gregis pces attenderes uo a lap

